

har ett vackert l. Stadens l. är förmånligt för handel. Hemmanets l. är sundt. — Syn. Plats, Belägenhet. — 2) (fig.) Tillstånd. Hans läge är bedröfligt. — Syn. Se Tillstånd.

LÄGEL, lä'g'l, m. 2. pl. Läglar. (t. Lägel) Laggkärl i form af en tunn, men vidare och lägre.

LÄGENHET, f. 3. 1) Tillfälle, som yppar sig för något, som skall utträttas, eller för afresa, afsändning till en ort med vagn, fartyg, o. s. v. Så snart jag finner l., skall jag göra det. Skrif mig till med första l. (för brevets afsändning). Med första l. skall jag fara dit öfver, med första fartyg eller vagn, som afgår. L. för fraktgods till Köpenhamn. — 2) Tjenst, beställning, syssla. Brukas isynnerhet om pastorater. Denne prest har fått en god l. — 3) Hus, våning, gård att hyra, arrendera. Söka en l. att hyra. Han har hyrt en ganska beqväm l. — 3) Säges äfv. om de särskilda rum och uthus, som tillhöra ett hus, en våning. De l-er, som tillhöra våningen, böra i kontraktet noga upptagas. — 4) Kronans l-er, dess tillhörande gods, gårdar, hemman, fiskevatten, m. m. En egendoms l-er, alla dess tillhörigheter i åker, äng, skog, fiske, rättigheter, m. m. — 5) Förmögenhetsvilkor. Hafva råd och l. att bidraga till ett allmännyttigt företags utförande. Gifva efter råd och l.

LÄGER, n. 3. (af Ligga) 1) Det, hvarpå man hvilat under sömn eller sjukdom. Han kastade sig på sitt l. Jag väder mitt l. med mina lärar. — Syn. Bädd. — 2) Ställe, der krigsbår, trupp, en karavan, ett nomadfolk har sina tält uppslagna och vistas. Ett förskansadt l. Slå l., uppsätta tält, der man ämnar uppehålla sig. Ligga i l., der uppehålla sig. Sticka ut l., utstaka plats för tälten och deras ordning. Bryta upp l., nedtaga tälten och afläga. — Bildar sammansättningarna: Fält-, Krigs-, Borg-, öfningsläger, m. fl. — 3) (i äldre språket) Graf (för döda). — Syn. Lägerstad. Lägerställe. — 4) (jäg.) Ställe, der ett djur vanligen har sitt tillhåll. Säges blott om vissa slags djur, såsom elg, hjort, varg, vildsvin, råf, hare. — Ss. Lägerplats. — 5) (i sing.; sjöt.) Den belägenhet, hvari ett fartyg är, då det kommit lämlad för nära.

LÄGERGATA, f. 1. Gata mellan tälten i ett läger (bem. 2).

LÄGERHALM, m. sing. Halm till bäddarna i ett läger (bem. 2).

LÄGERKARTA, f. 1. Karta för lägerställens väljande.

LÄGERMÖSSA, f. 1. Se Släp Mössa.

LÄGERSMAN, m. 3. pl. — män. (lagt.) Den, som lägrat en qvinna.

LÄGERSMÅL, n. 3. (lagt.) 1) En kvinnas lägrande. — 2) Rättegångsmål, som angår en kvinnas lägrande.

LÄGERSTAD, m. 3. pl. — städer. 1) Ställe, der någon har sitt läger (bem. 1). — 2) Begravningsställe.

LÄGERSTÄLLE, n. 4. 1) Se Lägerstad. — 2) Ställe, der ett läger (bem. 2) är slaget.

LÄGERVALL, m. sing. (sjöt.) Kust, vid hvilken ett fartyg har läger (bem. 3). Vara i l., vara för nära lä land; (fig. fam.) vara i förfall, t. ex.: Handeln är i l.; råka i l.

LÄGG, m. 2. I. Ursprungl. ben. 1) (hos menniskor) Benpipan i framarmen; äfv. skenbenet. — 2) Benpipan hos vissa djur. — 2) Stycket emellan tvenne leder på ett halmstrå, o. s. v. — 3) Se Ankarlägg.

LÄGG, n. 3. II. Hvarf af föremål, som läggas på hvarandra i rader, t. ex. stenarne i en mur.

LÄGGA, v. a. 2. (Impf. Lade. Sup. Lagt. Part. pass. Lagd.) Förflytta i liggende läge. L. handskarna på bordet. L. ved på elden. L. ett plåster på såret. L. händerna på någon. L. handen på värjan, fatta fästet deraf med handen. L. något i solen, så att solskenet faller derpå. L. något i ordning. L. ett band emellan bladen i en bok. L. en sten emot hjulet. L. någon på ryggen, på magen, så att han blifver liggande med ryggen, magen ned. L. en börda på axeln. L. stenar på hvarandra. L. en skärva under ena bordfoten. L. ett barn, lägga det i vagna eller säng till sömn, sedan det blifvit afläddt. L. en höna, låta henne ligga på ägg till utkläckning. L. ägg, värpa ägg på något visst ställe, för att der låta dem utkläckas, t. ex.: Sköldpaddan l-er sina ägg i sanden. L. gata, stenlägga en gata. L. golf, belägga bottnen i ett rum o. s. v. med plankor. L. tak, belägga ett tak med något, t. ex. tegel, skiffer, plåtar. L. grundstenen till en byggnad, lägga första stenen till en byggnads grundval. L. grunden till en byggnad, göra grundvalen dertill; (fig.) l. grunden till något, se Grundlägga, 2. L. en byggnad väl, illa, gifva den ett godt, dåligt läge. L. i veck, lägga ett tyg så, att det faller i veck. L. i bojar, se Boja. L. snaror, nät. L. försåt, tillställa, föranstalta försåt. L. hand på någon, förföva våldsamerhet emot honom. L. hand vid, se Hand. (Fig.) L. i dagen, ådaga, för en dag, se Adagalägga. L. till rygga, se Tillryggalägga. L. besättning i en ort, ditföra en trupp, som der kvarstannat till ställets försvar. L. hinder i vägen för, söka hindra. L. sina penningar i en egendom, ett företag, använda dem till inköp af en egendom, till ett företags utförande. L. afgifter på en sak, stadga, fordra afgifter derför, t. ex.: L. afgifter på handeln. (Sjöt.) L. ett skepp på sidan, för kölhaling o. s. v. L. ett skepp för ankar, fälla ankar, för att göra fartyget kvarliggande på ett ställe. — L. af, än, bort, se Aflägga, &c. — L. efter sig, låta ligga eller glömma kvar efter sig. — L. emellan, fram, för ell. före, igen, se Mellanlägga, &c. — L. ihop, se Sammanlägga. L. ihop ögonen på en afliden, tillsluta dem. L. ihop kläder, lägga tillsammans, inpacka dem. L. ihop en fallknif, vika in dess blad. L. ihop en bok, tillsluta den. L. ihop penningar, samla penningar. Han l-er ihop största delen af sin inkomst, besparar den. — L. i'n, ned, om, omkring, se Inlägga, &c. — L. på, sänman, se Pålägga, Sammanlägga. L. på hjertat, oroa, bedröfva sig i anledning af något. L. en något på hjertat, se Hjerta. L. på minnet, se Minne. — L. till, se Tillägga. L. till åker, till äng, förvandla till å., till ä.; beså med säd, med höfrö. L. geväret till ögat, föra det till ögat och sigta. — L. tillbaka, undan, se Tillbakalägga. Undanlägga. — L. under, se Underlägga. L. ett hemman under ett annat, sammanslå det dermed under ett och samma bruk. L. ett gods under kronan, förena det med kronans gods. L. under sig, se Underlägga sig. Stå under sig, Underkufva. — L. upp, se Upplägga. L. upp bank, börja att hålla bank. L. upp en bok, på sin bekostnad utgifva den af trycket. L. upp en klädning, lägga den i dubbelt veck, så att den blir kortare. (Sjöt.) L. upp ett skepp, aftackla det. — L. út, se Ullägga. — V. n. 1) (om sjöar,